

Περιεχόμενα

Προλεγόμενα	13
-------------	----

Μέρος I: Γνωρίζοντας τον Κόσμο

Κεφάλαιο 1: Κουλτούρα και Πολιτισμός: Η Γένεση της Ανθρωπολογίας	21
<i>Εθνογραφική Έρευνα ή Συγκριτική Ταξινομική Μεθοδολογία;</i>	29
<i>Διάχυση ή Ανεξάρτητη Επινόηση;</i>	31
<i>Πολιτισμική Μετάδοση και Αφομοίωση</i>	31
<i>Η Κουλτούρα ως Διαδικασία</i>	33
<i>Επιστήμη Τεσσάρων Πεδίων</i>	34
<i>Κοινωνική ή Πολιτισμική Ανθρωπολογία;</i>	35
<i>Ορίζοντας την Κουλτούρα</i>	39
<i>Περιμένοντας τους Βαρβάρους</i>	41

Μέρος II: Συν-γράφοντας τον Άλλο

Κεφάλαιο 2: Επιστήμη/Λογοτεχνία	53
Κεφάλαιο 3: Για τη Γηγενή (δι)Ερμηνεία	61
Κεφάλαιο 4: Επαναπροσδιορισμός της Αναπαράστασης <i>Επισημαίνοντας την Εθνοποιητική</i>	65 74
Κεφάλαιο 5: Η Κοινή Λογική, η Φύση και το Φυσιο-λογικό	77

Μέρος III: Διαβάζοντας τον Άλλο ή περί Οπτικής Επικοινωνίας

Κεφάλαιο 6:	Ανάγνωση και Βία	85
Κεφάλαιο 7:	Το Μάτι Τρώει	93
	<i>Το Μάτι του Άλλου: Στρουκτουραλισμός,</i>	
	<i>Ουνιβερσαλισμός και Αγροτικές Ιδιαιτερότητες</i>	95
Κεφάλαιο 8:	Ιντερλούδιο: Η Δυαδική Αντίθεση στην Ανθρωπολογία	111
Κεφάλαιο 9:	(Επαν)Εντάσσοντας το Οπτικό στο Πλαίσιο	113

Μέρος IV: Θεσμός ή Νόημα;

Κεφάλαιο 10:	Σχέσεις Συγγένειας: Η Αφρικανική-Μελανησιακή Αντιπαράθεση στη Σύγχρονη Κοινωνία	123
	<i>Μελανησιακά Παραδείγματα</i>	131

Μέρος V: Οικονομία και Ανταλλαγή

Κεφάλαιο 11:	Οικονομία και Οικονομική Δραστηριότητα	143
	<i>Η Σημασιολογία του Χρήματος και της Χρήσης του</i>	148
	<i>Ανταλλαγές Δώρων</i>	152
	<i>Οι Τρόμπριαντ</i>	155

Μέρος VI: Σημεία, Επικοινωνία και Επιτέλεση

Κεφάλαιο 12:	Γλώσσα και Κουλτούρα	163
	<i>Η Γλωσσολογική Μέθοδος στην Εθνογραφία</i>	167
Κεφάλαιο 13:	Γλώσσα και Διαταραχή: Περί της Αφασίας	171
Κεφάλαιο 14:	Η Ομιλιακή Τέχνη ως Επιτέλεση	177

Μέρος VII: Γνωστικά Συστήματα: Χώρος και Χρόνος

Κεφάλαιο 15: Χώρος	187
<i>Δεξί και Αριστερό</i>	187
<i>Εμφυλοποιώντας τον Χώρο</i>	193
<i>Χώρος και Σώμα</i>	202
Κεφάλαιο 16: Ο Χρόνος και οι Μετασχηματισμοί του	211
<i>Χρόνος και Πειθαρχία</i>	215
<i>Ενάντια στη (μονο)Γραμμικότητα</i>	217
<i>Εργασιακή Πειθαρχία, Σωματικοί Χώροι</i> <i>και Ανάπτυξη</i>	218

Μέρος VIII: Συμβολικά Συστήματα

Κεφάλαιο 17: Κουλτούρα και Επικοινωνία	225
Κεφάλαιο 18: Σύμβολο, Τελετουργία και (Απο)Τελετουργοποίηση	229
<i>Απο-τελετουργοποίηση</i>	233

Μέρος IX: Τελετουργική Διάβαση

Κεφάλαιο 19: Τελετουργίες Μύησης	239
Κεφάλαιο 20: Η Τελετουργοποίηση του Θανάτου	245
<i>Διασταύρωση: Ο Ανθρωπολογικός Ορισμός</i> <i>του Μιάσματος</i>	258

Μέρος X: Το Φύλο και η Πολιτισμική Κατασκευή της Διαφοράς

Κεφάλαιο 21: Η Δυαδική Πολικότητα σε Ιστορική Τροχιά	263
<i>Αποσταθεροποιώντας τις Έννοιες του Φύλου:</i> <i>Η Αντίθεση της Ανθρωπολογίας στον Φεμινισμό</i>	272

Κεφάλαιο 22: Χώροι Επιτέλεσης και Σωματικές Πρακτικές: Η Αντιστροφή των Δυαδικών Κωδίκων	283
---	-----

Κεφάλαιο 23: Το Καρναβάλι	291
---------------------------	-----

Μέρος XI: (Συν)αισθήματα και Αισθήσεις

Κεφάλαιο 24: Τα (Συν)αισθήματα: Ανθρωπολογικές Προσεγγίσεις	301
<i>Η Ανταλλαγή ως Συναισθηματική Έκφραση</i>	301
<i>Ιστορίες Τεκνοποιίας</i>	304
<i>Ανταλλάσοντας Στίχους</i>	307
<i>Τα Συναισθήματα και ο Εαυτός: (Γι)Ουνιβερσαλισμός, Ιδιαιτερότητα και Μη Συγχρονικότητα</i>	312

Κεφάλαιο 25: Η Ανθρωπολογία των Αισθήσεων	321
---	-----

Ευρετήριο Συγγραφέων	333
----------------------	-----

Προλεγόμενα

Το βιβλίο αυτό αποτελεί ένα περιεκτικό πρώτο μέρος μιας μαθητείας στην Πολιτισμική Ανθρωπολογία στο πλαίσιο της διεπιστημονικής προσέγγισης. Στόχος του είναι να εμπλέξει τους νεαρούς μελετητές και σπουδαστές σε έναν κριτικό διάλογο με τις παλαιότερες και τις σύγχρονες κατευθύνσεις στις πολιτισμικές-ιστορικές σπουδές· ειδικότερα δε, να εισαγάγει τους επίδοξους ανθρωπολόγους καθώς και τους αναγνώστες που ενδιαφέρονται για τις ανθρώπινες κουλτούρες σε βασικές εθνογραφικές αρχές, θεωρητικές και μεθοδολογικές, ώστε να εμβαθύνουν στην ιδιαίτερη πολιτισμική ανθρωπολογική άποψη και προοπτική.

Το βιβλίο προήλθε από πανεπιστημιακές παραδόσεις σε δύο ηπείρους κατά τη διάρκεια τριών δεκαετιών. Τόσο η επιλογή όσο και η ανάλυση του πρωτογενούς υλικού, με επίκεντρο διάφορα μέρη του πλανήτη έτσι όπως τα ερεύνησαν και τα μελέτησαν διαπρεπείς επιστήμονες, προσαρμόστηκαν στις κατά περίπτωση ανάγκες των σπουδαστών, αρχάριων και/ή προχωρημένων. Επιπλέον, το υλικό αυτό (επανα)διατυπώθηκε έτσι ώστε να καλύπτει τις διδακτικές και μαθησιακές ανάγκες των νεαρών μελετητών-καθηγητών της καθαυτό ανθρωπολογίας στην Ευρώπη και σε εκείνα τα νεο-αποικιακά περιβάλλοντα όπου η πανεπιστημιακή Ανθρωπολογία, από τη στιγμή της εισαγωγής της, περιορίστηκε στη βρετανικού προσανατολισμού κοινωνική ανθρωπολογία, με αποτέλεσμα η πολιτισμική ανθρωπολογία και η ιστορία της —ειδικά οι κρίσιμες δεκαετίες του 1980 και του 1990— να παραμένουν αδιερεύνητα πεδία. Με την έννοια αυτή, το παρόν βιβλίο έρχεται να προσθέσει ένα σημαντικό ελλείπον μέρος στη διαδρομή του συγκεκριμένου επιστημονικού κλάδου πέρα από τους τύπους γέννησής του.

Το περιεχόμενο του βιβλίου δεν αποτελεί μια ολιστική εισαγωγή στην ανθρωπολογική επιστήμη ούτε παρουσιάζει σε μια εξελικτική ακολουθία όλα τα κεντρικά ζητήματα και θεωρίες της καθαυτό πολιτισμικής ανθρωπολογίας. Πρόκειται περισσότερο για μια πλαισιοθετημένη, κριτική ανάγνωση και συσχετιστική ανάλυση υλικού, που αποτελεί το αναγκαίο υπόβαθρο για την πληρέστερη κατανόηση των σημαντικών σύγχρονων και μελλοντικών εθνογραφικών μελετών στον τομέα ειδικά της ανθρωπολογίας και γενικά των πολιτισμικών σπουδών.

Οι αντιπροσωπευτικές μελέτες διακεκριμένων ερευνητών πεδίου και στοχαστών οι οποίες αναλύονται εδώ περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα πολιτισμικών και κοινωνικών ανθρωπολόγων, εθνολόγων, ιστορικών, φιλοσόφων, λαογράφων, εθνομουσικολόγων, κοινωνιογλωσσολόγων, κριτικών λογοτεχνίας, ποιητών και φωτογράφων/εικαστικών. Μέσα από τις εθνογραφικές επιτόπιες ή/και θεωρητικές μελέτες τους, ο αναγνώστης ταξιδεύει σε πολιτισμούς και σε μέρη του πλανήτη όπως η Αφρική (νότια και δυτική), ο Αμαζόνιος (Ινδιάνοι), η σύγχρονη Αμερική, η Αυστραλία των Αβοριγίνων, η Αίγυπτος, η Ευρώπη (σύγχρονη και ύστερη μεσαιωνική), η Γαλλία (νεότερη και σύγχρονη), η Ελλάδα (σύγχρονη και αρχαία Ελλάδα, Αθήνα των κλασικών χρόνων), η Ιρλανδία (νήσοι Τόρι), η Ινδονησία, η Λατινική Αμερική, η Μαλαισία, η Ινδία, η Σικελία, η Μεσόγειος (16ος αιώνας), η Μελανησία (Νέα Γουινέα), το Μεξικό, το Πακιστάν, οι Φιλιππίνες, η Σουηδία.

Στους ερευνητές και στοχαστές των οποίων το έργο συζητιέται περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι (αλφαθητικά):

Lila **Abu-Lughod**, Philippe **Ariès**, Mikhail **Bakhtin**, Richard **Bauman**, Ruth **Behar**, Walter **Benjamin**, Ernst **Bloch**, Maurice **Bloch**, Franz **Boas**, Fernand **Braudel**, Susan **Buck-Morss**, Κωνσταντίνος **Καβάφης**, James **Clifford**, Jean & John **Comaroff**, Alain **Corbin**, Salvatore **Cucchiari**, Loring **Danforth**, Stanley **Diamond**, Mary **Douglas**, Page **duBois**, Juliet **Du Boulay**, Jill **Dubisch**, Jeanne **Favret-Sada**, Steven **Feld**, Allen **Feldman**, Robin **Fox**, Michel **Foucault**, Jean **Franco**, Ernestine **Friedl**, Jonas **Frykman**, Clifford **Geertz**, Fayne **Ginsburg**, Erving **Goffman**, Robert **Hertz**, Michael **Herzfeld**, Renée **Hirschon**, David **Howes**, Richard **Huntington**, Dell **Hymes**, Michael

Jackson, Roman **Jacobson**, Fredric **Jameson**, Roger **Keesing**, Reinhart **Kosseleck**, Le Roy **Ladurie**, Edmund **Leach**, Claude **Lévi-Strauss**, Shirley **Lindenbaum**, Orvar **Lofgren**, Nicole **Loraux**, Catharine **Lutz**, Charles **Lyell**, Bronislaw **Malinowski**, Marcel **Mauss**, Marsall **McLuhan**, Peter **Metcalf**, Fred **Myers**, Aihwa **Ong**, Jonathan **Parry**, Sarah **Pink**, Karl **Polanyi**, Rayna **Reiter** (Rapp), Renato **Rosaldo**, Jerome **Rothenberg**, Jean-Jacques **Rousseau**, Edward **Sapir**, David **Schneider**, C. Nadia **Seremetakis**, Paul **Stoller**, Andrew **Strathern**, Marylin **Strathern**, Michael **Taussig**, E.P. **Thompson**, Alexander **Tsiaras**, Victor **Turner**, Stephen **Tyler**, Arnold **Van Gennep**, Jean-Pierre **Vernant**, Pierre **Vidal-Naquet**, Wilhelm **Von Humboldt**, Immanuel **Wallerstein**, Annette **Weiner**, Benjamin Lee **Whorf**, Eric **Wolf**, Natalie **Zemon-Davis**. (Για πληρέστερο κατάλογο βλ. Ευρετήριο Συγγραφέων.)

Κάθε κεφάλαιο περιλαμβάνει *Αναγνώσματα*, βιβλιογραφικό κατάλογο των έργων τα οποία παρουσιάζονται. Ακολουθούν *Σημειώσεις* στις οποίες περιλαμβάνονται και βιογραφικά στοιχεία των μνημονευόμενων συγγραφέων.

